

- 1 ¶ Op een dag zei Noömi, haar schoonmoeder: 'Mijn dochter, zal ik niet een thuis voor je zoeken waar het je goed zal gaan?
- 2 Boaz, bij wie je gewerkt hebt, is zoals je weet familie van ons. Vanavond zal hij op de dorsvloer gerst wassen.
- 3 Baad je, wrijf je in met olie, kleeft je aan en ga naar de dorsvloer. Zorg dat hij je niet ziet voordat hij klaar is met eten en drinken.
- 4 Als hij gaat slapen moet je goed opletten waar hij zich neerlegt, en dan moet je naar hem toe gaan, de deken aan zijn voeteneinde terugslaan en daar gaan liggen. Hij zal je dan wel vertellen wat je moet doen.'
- 5 Ruth antwoordde: 'Ik zal doen wat u mij zegt.'
- 6 ¶ Ze ging naar de dorsvloer en deed precies wat haar schoonmoeder haar had opgedragen.
- 7 Boaz at en dronk, voelde zich voldaan, en legde zich te slapen tegen een hoop gerst. Toen kwam Ruth stilletjes naar hem toe, sloeg de deken aan zijn voeteneinde terug en ging liggen.
- 8 Midden in de nacht schrok hij wakker, draaide zich om en zag een vrouw aan zijn voeteneinde liggen.
- 9 'Wie is daar?' vroeg hij. 'Ik ben het, Ruth,' zei ze. 'Wilt u mij bij u nemen, want u kunt voor ons als lossers optreden.'
- 10 'Moge de HEER je zegenen, mijn dochter,' zei hij. 'Dit getuigt van nog meer trouw dan wat je voorheen al hebt gedaan. Je hebt niet omgekeken naar jongere mannen, arm of rijk.'
- 11 Daarom, mijn dochter, wees niet bang. Ik zal doen wat je van me vraagt; iedereen in de stad weet immers dat je een bijzondere vrouw bent.
- 12 Maar al is het waar dat ik jullie kan helpen, er is nog iemand anders voor wie dat geldt, en hij staat dicht bij jullie dan ik.'
- 13 Blijf vannacht hier. Als morgenochtend blijkt dat die man als lossers wil optreden is het goed, maar als hij dat niet wil, dan doe ik het, zo waar de HEER leeft. Blijf hier nu maar liggen, tot het ochtend wordt.'
- 14 ¶ En zij bleef tot de ochtend aan zijn voeteneinde liggen. Voordat het zo licht werd dat men iemand herkennen kon, stond ze op, want hij wilde niet dat bekend werd dat ze op de dorsvloer was geweest.
- 15 Hij zei: 'Pak je omslagdoek en houd hem open.' Dat deed ze, en hij goot er zes maten gerst in en hielp haar dit alles op te tillen. Daarna ging hij naar de stad.
- 16 Zij ging naar haar schoonmoeder, die haar vroeg hoe het haar was vergaan. Ruth vertelde haar wat Boaz voor haar gedaan had.
- 17 'Deze zes maten gerst heeft hij me gegeven,' zei hij, 'je moet niet met lege handen bij je schoonmoeder aankomen.'
- 18 Daarop zei Noömi: 'Blijf hier dan maar rustig wachten tot je weet hoe het afloopt, mijn dochter, want ik weet zeker dat deze man niet zal rusten voordat hij de zaak geregeld heeft.'

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

'In de tijd dat de rechters het volk leidden', zo begon het boekje Ruth.
Daarmee zaten we al meteen in het donker.

Want de tijd van de Rechters was een duistere tijd.

Het waren de dagen dat er geen koning in Israël was en ieder maar deed wat goed was in zijn ogen.

En dat was niet veel goeds.

Toch: in een boze tijd krijgt ook het goede prachtige kansen.

Het goede, dat spontaan opbloeit tussen de doornen en distels van het kwaad.

En dat allemaal zonder dat een koning dat bewerkt.

Daar moet je vandaag ook oog voor hebben: niet alleen spreken over wat er fout is met overheden, politici, regeringsleiders, maar ook over het goede wat je tegenkomt. Zoals bij Ruth de vrouw uit Moab.

Tot zeven keer toe (een getal wat vaker terugkeert) heet zij 'de Moabitische'.

Moabitisch, dat is in de ogen van de bijbel abominabel slecht.

Over dat volk kon je een verhaal vertellen: het was er als gevolg van een incestverhouding.

Misschien kent u het verhaal wel: over Lot die twee dochters had en die hun vader dronken hebben gevoerd om nageslacht te krijgen.

De een had de ene nacht gemeenschap en de andere de andere nacht: Moab en Ammon werden 9 maanden later geboren.

En de Moabieten, het latere volk, weigerde het volk Israël bij de uittocht van brood en water te voorzien

Zo lijkt er aan Ruth, de Moabitische, niet veel eer te behalen.

In Israël was ze een 'buitenlandse', een asielzoeker, een allochtoon, ze behoorde tot een volk waarvan Deuteronomium 23:6 zegt dat een Israeliet nooit het goede voor een Moabiet mag zoeken.

Kan uit zo'n Moabitische Ruth iets goeds voortkomen?

Maar diezelfde Bijbel laat zien dat zij, juist zij, één van de voormoeders van onze Heer Jezus Christus is geworden.

God heeft zich er niet voor geschaamd dat Ruth werd opgenomen in de stamboom van Jezus de Messias en heeft haar zo opgeheven uit het slijk.

Dat Ruth er helemaal bij is gaan horen, is gekomen door die nachtelijke liefdesscène tussen Ruth en Boaz in Bethlehem.

Het lijkt een 'date op de dorsvloer'.

Een liefdesscene vol erotiek.

Er schijnt een bestseller te liggen in de boekhandel: 50 tinten grijs.

Deel I van een boek wat je zou helpen het spannender te maken in de slaapkamer.

Ik heb het niet gelezen, maar ik ken een veel beter boek over erotiek: de Bijbel.

Ruth 3 is namelijk een leerzaam en bijna pikant bijbelgedeelte.

En ook daar verloopt niet alles volgens de etiketten.

In de eerste plaats is er het cultuurverschil: de Israëlitische Boaz in nachtelijk samenzijn met de niet-Joodse Ruth, asielzoekster.

Dat is glad verkeerd, want eventuele kinderen zouden tot in de tiende generatie vreemdelingen blijven en niet bij het volk van God horen.

In de tweede plaats is er het standverschil: Boaz is een vermogend man en hij ligt daar samen met zo'n arme vrouw als Ruth - dat wordt niks. Zou zij vanwege de erfenis alleen ...

In de derde plaats is er het leeftijdsverschil: Boaz moet behoorlijk ouder zijn geweest dan Ruth - hij noemt haar heel vaderlijk tot tweemaal toe "mijn dochter"- 'je hebt niet omgekeken naar jongere mannen arm of rijk'. Wat doet zo'n jonge meid bij een ouwe vent?

En in de vierde plaats is er een omgekeerd rollenpatroon: hier is het de vrouw, Ruth, die het initiatief neemt om de man, Boaz te vragen -die Ruth lijkt dus al geëmancipeerd in een tijd waarin dat woord niet bekend was-.

Misschien vermoedt u het al: er moet hier meer aan de hand zijn dan een liefdesscène vol romantiek en erotiek.

Hier zijn geen 50 tinten grijs, maar hier zijn alle kleuren van de regenboog.

De twee geliefden op die dorsvloer worden beiden namelijk ook gedreven door een bovenpersoonlijk besef, een besef, dat samenhang met iets wat ze beiden gemeen hadden: het geloof in de God van Israël.

Het is meer dan een 'date op de dorsvloer'. Hier is een derde in het spel: God.

Het boekje Ruth is dan ook in de Bijbel terecht gekomen omdat het volk Israël in die Moabitische Ruth een voorbeeld van geloof en trouw, had ontdekt.

Ruth was een buitenlandse weduwe die naar Israel was gekomen met deze motivatie: uw volk is mijn volk, en uw God is mijn God. Dat is niet niks.

Op aanraden van haar schoonmoeder Noomi maakte ze gebruik van wetten die familieleden verplichtten om jou te helpen in moeilijkheden.

Zulke familieleden waren dan 'lossers'. Dat was Boaz waar zij op het land werkte.

Een lossers had de plicht je te verzekeren van nakomelingschap, want nageslacht betekende toen: je armoede wordt opgeheven en je toekomst is verzekerd.

Wij vinden dat gek, maar het is sociale voorziening.

Naomi, de schoonmoeder van Ruth, is ervan overtuigd dat Boaz die Lossers is, ja hij moest de man van Ruth worden.

Ze wil voor Ruth een thuis vinden, d.w.z. voor een huwelijk zorgen.

Het gaat dus om dat bovenpersoonlijke motief: de familie, het volk; het ging om geloof.

Na 7 weken is de gerstenoogst voorbij: le moment suprême.

Noomi schrijft Ruth dan precies voor hoe ze moet handelen: 7 opdrachten geeft ze mee zodat Boaz de Verlossers in de nacht gaat worden.

Ruth moet zich (1)baden, (2)inwrijven met olie, (3)zich aankleden, (4)naar de dorsvloer gaan, (5)naar Boaz gaan, (6)de deken aan zijn voeteneinde terugslaan en (7)daar gaan liggen.

Nu zullen de mensen die in de ban zijn van 50 tinten grijs alleen dit vragen:

Hebben ze 'het' daar gedaan?

We zijn tegenwoordig erg geïnteresseerd in slaapkamergeheimen.

Maar toch: we zullen heel precies moeten horen naar wat er staat en wat er niet staat.

Als Ruth de opdracht krijgt om ongemerkt aan Boaz' voeteneind te gaan liggen is dat niet hetzelfde als bij iemand in bed kruipen om een potje te vrijen.

Er staat namelijk dat Ruth de deken van Boaz 'terug' moest slaan.

En de deken terugslaan is een symbolisch huwelijksverzoek.

Daar past ook de hele make-up van Ruth bij, feestkleding, sabbatskleding.

Had er gestaan 'de deken opslaan' dan had er een seksuele handeling mee bedoeld geweest.

Ruth zegt dan tegen schoonmoeder Naomi: "alles wat u zegt zal ik doen".

Een riskante onderneming voor haar, want ze kon afgewezen worden, te schande worden gemaakt als een prostituée, als Boaz dat bovenpersoonlijke motief van Ruth niet zou erkennen.

Als ie alleen maar plat kon denken in 50 tinten grijs en de kleurige regenboog van Gods trouw niet zou opmerken.

Had dat huwelijksaanzoek nu niet anders gebracht kunnen worden?

Nee, in de ontmoeting tussen Ruth en Boaz zie je iets van de ontmoeting tussen het volk en de Messias.

In de gang die Ruth maakte naar de dorsvloer bespeur je iets van je eigen geloofsweg.

Zoals Ruth met alle risico's alle kaarten op de genegenheid van Boaz zette, zo worden wij geroepen alles te verwachten van God, die in Christus nabij wil zijn.

'Wilt u mij bij u nemen', zegt Ruth tegen Boaz (vers 9).

Dat betekent hier: Trouw met mij. Schenk mij geborgenheid. Maak uw naam waar - Boaz -, 'in hem is kracht'.

Geloven, dat is naspreken wat Ruth tot Boaz zei: wilt U mij bij U nemen, want U kunt voor mij als Losser optreden.

Het is zeggen: God, hier ben ik, laat me niet los, U bent Verlosser in mijn nacht

Geloven, dat is zeggen: wat "men" denkt of beweert, kan me niet schelen, ik lever mij aan God uit, leg mijn toekomst in Zijn handen, zoals Ruth in de armen van Boaz.

Gemeente, wat zich afspeelde in die nacht tussen Ruth en Boaz, wil ik niet vergeestelijken.

Het gaat daar om een liefdesscène, vol erotisch maar het is geen avontuurtje voor één nacht.

Het ging om dat bovenpersoonlijke: de toekomst van een familie, van een volk en Ruth schikte zich in het belang van die toekomst.

En dat is geloven: je willen schikken in Gods belangen, Gods koninkrijk zoeken.

De trouw van Ruth aan de zaak van God wordt herkend door Boaz.

Boaz zegt op zijn beurt: "wees niet bang, ik zal doen wat je van me vraagt."

Alleen, je moet nog even geduld hebben, want er is nog meer familie in het spel -dichterbij dan ikzelf- maar ik ga alles doen om zelf de Losser van jou te worden.

En zo stuurt hij Ruth de volgende morgen naar huis met zes maten gerst.

Zes maten gerst - het zijn er nog geen zeven, die zevende maat met "het" zaad, het nageslacht komt nog.

Als Ruth thuis komt en alles vertelt over die nacht zegt Naomi: "Blijf hier dan maar rustig wachten tot je weet hoe het afloopt mijn dochter, want ik weet zeker dat deze man niet zal rusten voordat hij de zaak geregeld heeft".

Geloven is soms ook wachten, dingen overgeven, vertrouwen dat God niet zal rusten voordat Hij zijn zaak geregeld heeft.

Soms weet je niet hoe het afloopt in je leven, soms weet je niet hoe je verder moet; je hebt net als Naomi geen partner meer, je ziet geen toekomst, je lijdt verliezen ...

En dan toch zeggen: laat Hij de regie maar hebben, dan komt het goed.

Was het u al opgevallen, dat de nachtelijke liefdesscène tussen Ruth en Boaz zich in Bethlehem, in de velden van Efrata afspeelt?

Efrata betekent 'vruchtbaarheid'.

Was het u al opgevallen dat hier in dit Bethlehem twee volken elkaar naderen: Moab en Israël -aartsvijanden in de Bijbel- als beminden bij elkaar?

Een soort voorafbeelding van de grote 'date' tussen God en zijn volk.

Je krijgt een verwijzing naar die andere nacht in Bethlehem.

God speelde zijn liefdesspel in de velden van Efrata en het zaad, Jezus werd geboren.

Vandaag is in de stad van David de redder geboren. Hij is de Messias, de Heer, zei de engel.

Gods huwelijksaanzoek aan de mensheid, Israëlieten, Moabieten
Wij als zijn volk, zullen als een bruid ons tooien voor deze Bruidegom.
Niet met 50 tinten grijs maar met alle kleuren van de regenboog.

Amen